روزنه

واکنش رهبر انقلاب به دفاعیات حدادعادل نسبت به شبهات درباره ایشان

● **فارس:** عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه انصاف رهبر انقلاب در برخورد با مخالفان و حتی دشمنان جنبه بسیار مهمی از شخصیت ایشان است؛ گفت: «منیّت» و به‌اصطلاح امام خمینی (ره) «من شیطانی» در وجود رهبری به زنجیر کشیده شده است. غلامعلی حدادعادل، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، در جمع دانش‌پژوهان طرح ولایت ۹۸ بسیج دانشجویی، در رابطه با شخصیت علمی و اخلاقی مقام معظم رهبری گفت: یک جنبه مهم شخصیت مقام معظم رهبری، تقوا و زهد مثال‌زدنی ایشان است. انصاف ایشان در برخورد با مخالفان و حتی دشمنان جنبه بسیار مهم دیگری از شخصیت ایشان است. «منیت» و به‌اصطلاح امام خمینی (ره) «من شیطانی» در وجود رهبری به زنجیر کشیده شده است. او ادامه داد: یک‌بار من با مجله‌ای مصاحبه کرده بودم و در مورد شبهاتی که راجع به آقا بود پاسخ داده بودم. مجله را به حضرت آقا نشان دادم. بعد از دو، سه هفته که مجددا ایشان را دیدم، از ایشان راجع به اینکه مصاحبه را خوانده‌اند یا نه، سؤال کردم و ایشان فرمودند: مطالبی که درباره خودم باشد را نمی‌خوانم. حدادعادل گفت: مقام معظم رهبری یک متفکر برجسته در جهان معاصر است؛ یعنی درک خیلی خوبی از جهان معاصر خود دارد. به این معنا که معنی علم در دوره خود و اهمیت کار علمی برای اسلام و انقلاب و کشور را می‌فهمند. او اظهار کرد: رهبر انقلاب یک متفکر است. من اوایل انقلاب فکر می‌کردم کسی جایگزین شهید مطهری نخواهد شد، اما بعدها دیدم که مقام معظم رهبری خلأ شهید مطهری را پر کرده‌اند و حتی بسیار فراتر از شهید مطهری هستند.

چرا مروی روی آنتن نمی‌رود؟

● **ایرنا:** سه ماه از انتصاب تولیت جدید آستان قدس رضوی می‌گذرد، اما مانند گذشته تریبون زنده صداوسیما در اختیار تولیت آستان قدس رضوی نیست و در این مدت، سخنرانی تولیت این آستان مقدس به‌طور زنده از شبکه‌های صداوسیما پخش نشده است.حدود سه ماه‌ونیم از انتصاب رئیس جدید آستان قدس می‌گذرد. نام حجت‌الاسلام احمد مروی و این مجموعه در این ماه‌ها در مقایسه با تولیت سابق آستان قدس، کمتر سرخط اخبار رسانه‌ها قرار گرفته است. این در حالی است که آستان قدس در سال‌های اخیر، بارها سوژه رسانه‌ها بوده. از ابتدای سال جاری، مجموعا موارد انگشت‌شماری پیش آمده است که نام مروی به شکل گسترده در رسانه‌ها مطرح شود. انتصاب او در این سمت، هم‌زمان با سیلی بود که نیمه غربی کشور را دربر گرفته بود و انتشار تصاویر تولیت آستان قدس در لرستان و گلستان، حین گفت‌وگو با مردم سیل‌زده و ارائه خدمات به آنها توسط صداوسیما و رسانه‌های دیگر، نشانه‌ای بر حضور رسانه‌ای او بود و اینکه آستان قدس در مرکز توجه‌ها باقی خواهد ماند، اما تب‌وتاب حضور رئیس جدید به‌سرعت کم شد و شرایط به‌گونه دیگری رقم خورد.مهم‌ترین اخباری را که در این ماه‌ها و به شکل نسبتا گسترده درباره حجت‌الاسلام مروی به‌واسطه صداوسیما منتشر شده است، می‌توان با انگشت‌های دست شمرد که شامل دیدار وی با رئیس‌جمهوری و گروهی از وزرا، استاندار خراسان، تولیت آستان کاظمین، اصحاب رسانه و رئیس سازمان صداوسیما و مراسم ثبت لوگوی رضوی بر محصولات به‌نشر وابسته به آستان قدس رضوی می‌شود. علاوه‌براین، مهم‌ترین مطلبی که در رسانه‌ها از وی نقل شده است، مربوط به انتقادش از برنامه‌های مذهبی صداوسیما و خلاصه‌شدن آنها در پوشش برنامه‌های مداحی می‌شود. حتی در روزهای نزدیک به ولادت امام رضا (ع) چندان شاهد حضور و سخنرانی زنده و سراسری وی در رسانه ملی نبودیم.این در حالی است که در مدت مشابه بعد از انتصاب تولیت پیشین، خبرگزاری صداوسیما حداقل ۱۲ خبر مرتبط با وی را پوشش داده است. علاوه‌براین، در بخش‌های مختلف سیما نیز گفت‌وگو، سخنرانی و حتی اقامه نمازش پخش می‌شد. حتی در اتفاقی نادر، آبان‌ماه سال گذشته سخنرانی وی به‌طور هم‌زمان از سه شبکه یک، دو و قرآن پخش شد. یک جست‌وجوی ساده در آرشیو فیلم‌های این سازمان نیز گویای این نحوه برخورد متفاوت با تولیت پیشین و فعلی است.البته این تفاوت رویکرد به تولیت رئیسی و مروی محدود به صداوسیما نمی‌شود. دیگر رسانه‌ها نیز اتفاقات خبرسازی مانند برکناری برخی از مسئولان این مجموعه در راستای مبارزه با فساد، راه‌اندازی دفاتر استانی، واکنش مسئولان و حجت‌الاسلام رئیسی به بحث عدم پرداخت مالیات توسط این مجموعه و راه‌اندازی تیم حفاظت در آستان قدس را در دستور کار خود قرار داده بودند.حال این پرسش مطرح می‌شود؛ آیا باید فرصت بیشتری به صداوسیما، رسانه‌ها و متولی تازه آستان داد تا اخبار این مجموعه به مرکز توجه‌ها بازگردد یا آنکه حضور کم‌رنگ رسانه‌ای آستان قدس، به سبب چهره کمترسیاسی حجت‌الاسلام مروی ادامه خواهد یافت؟ البته انتقاد اخیر حجت‌الاسلام مروی به برنامه‌سازی در سیمای ملی شاید دلیل دیگری برای به حاشیه رانده‌شدن او در این سمت باشد.

«شرق» بررسی می‌کند: تحزب در ایران

حواریون باقی‌مانده مصدق

مهرشاد ایمانی: جبهه ملی هشت سال پس از تأسیس حزب توده ایجاد شد؛ جبهه‌ای فراگیر که برخلاف حزب توده مبنایش نه وابستگی به دولت‌های بیگانه که ملی‌گرایی بود. در بازخوانی روند تحزب در ایران در شماره سوم این جستار به بررسی جایگاه، نقش و تأثیر جبهه ملی اول می‌پردازیم که با کودتای ۲۸ مرداد سال ۳۲ منحل و غیرقانونی اعلام شد و در شماره پسین این جستار روند فعالیت جبهه ملی دوم و سوم نیز بررسی خواهد شد.

بنیان نخستین تأسیس جبهه ملی به تحصن ۱۹ نفر از فعالان سیاسی با محوریت دکتر محمد مصدق در کاخ مرمر بازمی‌گردد؛ تحصنی که در اعتراض به دخالت‌های دربار در روند انتخابات مجلس شانزدهم شکل گرفت و مطالبه‌اش لغو انتخابات و تشکیل دولت بی‌طرف بود. پس از این تحصن حسین فاطمی پیشنهاد تشکیل ائتلاف جبهه ملی با محوریت دکتر مصدق را داد و نخستین تحرکات یک جبهه مهم سیاسی از اینجا شکل گرفت. مؤسسان اصلی جبهه ملی متشکل از ۱۹ نفر بودند که اسامی آنها عبارت بود از: محمد مصدق، احمد ملکی، محمدحسن کاویانی، کریم سنجابی، احمد زیرک‌زاده، عباس خلیلی، عمیدی نوری، سیدعلی شایگان، شمس‌الدین امیرعلائی، سیدمحمود نریمان، ارسلان خلعتبری، غروی، ابوالحسن حائری‌زاده، حسین مکی، مظفر بقائی، عبدالقدیر آزاد، محمدرضا جلالی‌نائینی، حسین فاطمی و مشاراعظم که هنگام کودتا تنها سه یا چهار نفر از اینها همراه مصدق بودند. در اساس‌نامه جبهه ملی نکته‌ای مهم وجود دارد که بر اساس آن می‌توان قائل به آن بود که جبهه ملی یک حزب سیاسی نبوده بلکه با هدف فعالیت جبهه‌ای و هدایت احزاب زیرمجموعه شکل گرفته است؛ به‌نحوی که در این اساس‌نامه آمده است: «جبهه ملی از هیئت مؤسسین و دستجات مختلف ملی که طرفدار تأمین عدالت اجتماعی و حفظ قانون اساسی هستند تشکیل می‌شود و هدف جبهه ملی، ایجاد حکومت به وسیله تأمین آزادی انتخابات و آزادی افکار است و در شورای جبهه ملی مسائل مربوط به اصلاحات اجتماعی و اقتصادی مورد بحث است و هیچ فردی نمی‌تواند مستقیما عضو جبهه ملی شود و عضویت افراد در جبهه مشروط به این است که عضو جمعیتی باشند که آن جمعیت سمت وابستگی به جبهه ملی را تحصیل کرده باشد». ذکر این موضوع که افراد به‌طور مستقیم نمی‌توانند عضو باشند و باید از طرف جمعیت وابسته به‌جبهه ملی عضویت خود را تحصیل کنند، اشاره به ضرورت عضویت افراد در احزاب زیرمجموعه دارد؛ بنابراین جبهه ملی را به‌هیچ عنوان نمی‌توان یک حزب سیاسی تلقی کرد؛ هرچند بعدها به دلیل فعل‌وانفعالاتی که در عرصه سیاسی ایجاد شد تنها یک مجموعه به نام جبهه ملی باقی ماند که حتی در برهه‌هایی فعالیت همین مجموعه نیز با محدودیت‌های بسیاری روبه‌رو شد.

جبهه ملی و دفاع از حق نفتی ایران

دوران تشکیل جبهه ملی را نمی‌توان از تحریکات سیاسی در حوزه نفت جدا کرد زیرا مصدق از مدت‌ها قبل از تشکیل جبهه ملی مبارزات نفتی خود را آغاز کرده بود و مشخصا در مجلس چهاردهم برای مقابله با شوروی برای گرفتن امتیاز نفت شمال ایران طرحی قانونی را به تصویب رساند که بر اساس آن تا زمانی که نیروهای خارجی در ایران حضور دارند دولت نمی‌تواند درباره امتیاز نفت مذاکره کند. جالب این است که همین ایام حزب توده تمام تلاش خود را می‌کرد تا نفت شمال ایران به دولت اتحاد جماهیر شوروی واگذار شود؛ موضوعی که با مقابله مصدق محقق نشد و صدالبته شوروی در پاسخ به این خواسته نامشروع طرح جدایی آذربایجان با عاملیت سیدجعفر پیشه‌وری را راه‌اندازی کرد. اقلیت جبهه ملی در مجلس شانزدهم در سال ۲۹ به مقابله با رزم‌آرا، نخست‌وزیر وقت برخاست. رزم‌آرا باور داشت که در حال حاضر توان فنی دراختیارگرفتن کامل صنعت نفت وجود ندارد و باید به افزایش سهم ایران از سود حاصل نفت به میزان ۵۰ درصد رضایت دهیم. چنین دیدگاهی باعث شد با او مقابله‌های شدیدی از سوی جبهه ملی انجام شود. رزم‌آرا گرچه لایحه قرارداد الحاقی نفت را از مجلس پس گرفت ولی مخالفت‌ها با او ادامه یافت تا اینکه در روز شانزدهم اسفند سال ۱۳۲۹ سپهبد حاج‌علی رزم‌آرا در مسجد شاه تهران توسط گروه فدائیان اسلام به رهبری نواب صفوی و عاملیت خلیل طهماسبی کشته شد. هرچند اختلاف‌نظرهایی درباره این قتل وجود دارد و برخی همین روایت را قبول دارند، برخی در روایتی ثابت‌نشده می‌گویند که گلوله طهماسبی به رزم‌آرا برخورد نکرد و او با گلوله‌ای از یک کلت کمری که تنها در اختیار ارتش بود، توسط یکی از محافظانش با هماهنگی شخص علم به قتل رسید و مصدق درباره این اختلاف در خاطراتش نوشت: «قاتل رزم‌آرا هرکه بود رفع کدورت از ذهن اعلی‌حضرت کرد». فردای قتل رزم‌آرا، روز ۱۷ اسفند ۱۳۲۹ کمیسیون نفت پیشنهاد ملی‌کردن صنعت نفت را تصویب و اعلام کرد. قانون ملی‌شدن صنعت نفت در واقع پیشنهادی بود که با امضای همه اعضای کمیسیون مخصوص نفت در مجلس شورای ملی ایران در ۱۷ اسفند ۱۳۲۹ به مجلس ارائه و در ۲۴ اسفند ۱۳۲۹ در مجلس شورای ملی تصویب شد و مجلس سنا نیز این پیشنهاد را در ۲۹ اسفند تصویب کرد.

قیام ۳۰ تیر و اوج وحدت مصدق و کاشانی

مصدق بلافاصله پس از نخست‌وزیری اجرای خلع‌ید از انگلیسی‌ها را در دستور کار قرار داد و هیئتی به ریاست مهدی بازرگان و با حضور حسین مکی را به این منظور به آبادان فرستاد. بیرون‌راندن شرکت انگلیسی باعث اعتراض دولت بریتانیا شد. با شکایت دولت انگلیس از دولت ایران در شورای امنیت سازمان ملل، مصدق به نیویورک رفت و به دفاع از حقوق ایران پرداخت. نتیجه به نفع ایران شد و شورای امنیت ادله ایران را که این منازعه بین دولت ایران و یک شرکت بازرگانی است و نه منازعه‌ای میان دو دولت که در صلاحیت شورای امنیت باشد، پذیرفت. در سال بعد مصدق به دادگاه لاهه رفت تا در آنجا به شکایت شرکت انگلیسی پاسخ دهد. در آنجا نیز دادگاه بین‌المللی که در رأس آن یک قاضی انگلیسی به نام سر آرنولد مک‌نایر بود شکایت بریتانیا را وارد ندانست و مصدق در احقاق حق ملت ایران به پیروزی دست یافت. مصدق تا سال ۳۱ درگیر انواع چالش‌های بین‌المللی برای دفاع از حق نفتی ایران بود تا آنکه به‌دنبال مناقشه با شاه بر سر درخواست اعطای مسئولیت وزارت جنگ و مخالفت شاه با این درخواست از سمت نخست‌وزیری استعفا داد. پس از اعلام تمایل مجلس به احمد قوام، شاه، فرمان نخست‌وزیری او را صادر کرد. قوام که از همان آغاز با مخالفت سرسختانه فراکسیون جبهه ملی در مجلس هفدهم روبه‌رو شده بود، از شاه تقاضا کرد مجلس را منحل کند، اما شاه موافقت نکرد. قوام نیز با صدور بیانیه شدیداللحنی نخست‌وزیری خود را آغاز کرد. بیانیه قوام بر «جدایی دین از سیاست» تأکید داشت و چنین پایان می‌یافت: «کشتیبان را سیاستی دگر آمد». این بیانیه باعث شد که اکثریت مطلق نیروهای جامعه؛ از فدائیان اسلام و بازار و اصناف و روحانیونی مانند آیت‌الله کاشانی گرفته تا جبهه ملی و حزب توده و حزب پان‌ایرانیست به مخالفت با قوام بپردازند. حزب توده که در عین غیرقانونی اعلام‌شدنش از چند سال پیش، بزرگ‌ترین حزب و تشکیلات ایران بود، از این زمان به صورت علنی فعالیتش را مجددا آغاز کرد. همچنین اسلام‌گرایان به جهت اشاره قوام به «جدایی دین از سیاست»، به شدیدترین شکل به رویارویی با قوام پرداختند. رهبران مذهبی و در رأس آنها آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی، بازارها را به تعطیلی کشانده و اخطار کردند

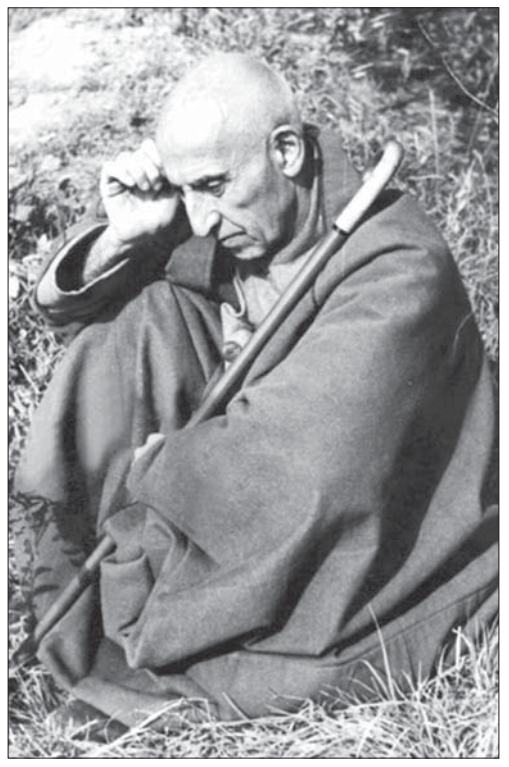

که اگر قوام بر سر کار بماند، حکم جهاد می‌دهند. سرانجام اکثریت مطلق نیروهای جامعه از جمله: فدائیان اسلام و بازار و اصناف و روحانیونی مانند آیت‌الله کاشانی تا جبهه ملی، حزب توده و حزب پان‌ایرانیست تظاهراتی بزرگ برگزار کردند که بعدها به قیام ۳۰ تیر مشهور شد. با رفتار خشونت‌آمیز شهربانی در تهران و کشته‌شدن تظاهرکنندگان در این قیام، قوام مجبور به استعفا شد و شاه پس از رأی تمایل مجلس به مصدق مجبور شد هم سمت نخست‌وزیری و هم سمت وزیر جنگ را به او واگذار کند. مجلس هفدهم پس از کشته‌شدن تظاهرکنندگان در قیام ۳۰ تیر، قوام را مهدورالدم دانست و حکم مصادره اموالش را به نفع شهدای ۳۰ تیر صادر کرد. در پی تظاهرات در ۳۰ تیر ۱۳۳۱ که به کشته‌شدن چند نفر انجامید، قوام به دلیل عدم پذیرش انحلال مجلس از سوی شاه استعفا کرد و مصدق با رأی تمایل مجلس (۶۱ رأی از ۶۴ نماینده) بار دیگر به نخست‌وزیری ایران رسید. در ۵ مردادماه سال ۱۳۳۱، مصدق وزیران کابینه خود را به مجلس شورای ملی معرفی کرد و نام وزارت جنگ را به وزارت دفاع ملی تغییر داد.

آغاز اختلاف

آغاز دوره نخست‌وزیری دوم مصدق همراه بود با آغاز اختلاف‌های درونی میان اعضای جبهه ملی و نیز طرفداران مذهبی آن مانند آیت‌الله کاشانی و همراهانش. از سوی دیگر عدم توافق مصدق با انگلیس بر سر موضوع پرداخت غرامت باعث شد این کشور آرام‌آرام به این نتیجه برسد که وجود مصدق تحمل‌پذیر نیست و باید دولتش ساقط شود. هرچند که مصدق نیز در ایجاد چنین فضای پرتنشی بی‌تقصیر نبود، زیرا اگر به نحوی می‌توانست با انگلیس بر سر غرامت به توافق برسد، دولتش ساقط نمی‌شد و چه‌بسا اهداف بلندمدت دیگر جبهه ملی را ایفا می‌کرد؛ این مهم نه‌تنها محقق نشد، بلکه مصدق به تحریک فاطمی در جهت قطع کامل رابطه با انگلستان قدم برداشت. تاریخ فعالیت جبهه ملی اول را می‌توان از زمان تأسیس تا کودتای سال ۳۲ دانست، اما جبهه ملی اول را هم باید به دو مقطع زمانی تقسیم کرد؛ مقطع نخست یعنی از سال ۲۸ تا قیام ۳۰ تیر سال ۳۱ که در این دوره به دلیل مسئله تلاش برای ملی‌شدن نفت نوعی هم‌گرایی بین اعضا وجود داشت و آن را می‌توان دوره‌ای طلایی از همکاری میان نیروهای تحول‌خواه به حساب آورد و دوره دوم که از نخست‌وزیری مجدد دکتر مصدق تا کودتای ۲۸ مرداد را شامل می‌شود، دورانی سرشار از اختلاف است؛ به‌نحوی‌که طیف‌بندی‌ها میان اعضای جبهه آرام‌آرام به ساختار کلی آسیب می‌رساند. واگرایی اعضا تا آنجا پیش رفت که وقتی نیروهای نظامی و هواداران شاه با همکاری نیروهای خارجی در تاریخ ۲۸ مرداد دست به کودتا زده و دولت ملی مصدق را سرنگون کردند، از میان ۱۹ نفر عضو هیئت مؤسس جبهه، تنها سه یا چهار نفر در کنار مصدق بودند و دیگران یا کنار رفتند یا آشکارا علیه دولت ملی مصدق نقش‌آفرینی کرده و به جریان کودتا پیوستند.

پایان راه جبهه ملی اول

آنچنان که بعدها در اسناد سازمان جاسوسی آمریکا منتشر شد، طرح کودتا که به نام رمز «آژاکس» خوانده شد، پس از انتخاب چرچیل به نخست‌وزیری انگلیس در مهر ۱۳۳۱ تهیه شد و انتخاب آیزنهاور به ریاست‌جمهوری آمریکا در آبان همان سال به پیشبرد این طرح در ایران کمک شایانی کرد. این طرح مشترک با کمک عواملی در داخل ایران از جمله برادران رشیدیان، ذوالفقاری‌ها و دیگر جریان‌های وابسته به انگلیس و آمریکا که از مرتبطان فعال دربار محمدرضا پهلوی بودند به اجرا گذاشته شد. تا پیش از انتخابات آمریکا مقامات انگلیسی طرح آژاکس را به یاری دو نفر از بلندپایگان سازمان «سیا» ازجمله کرمیت (کیم) روزولت و آلن دالس پیش برده بودند، اما آن را تا آغاز دوران ریاست‌جمهوری آیزنهاور مسکوت گذاشته بودند. طرح مزبور، دو هفته پس از آغاز ریاست‌جمهوری آیزنهاور یعنی از روز ۱۴ بهمن ۱۳۳۱ که یک هیئت انگلیسی برای اجرائی‌کردن طرح به ملاقات جان فوستر دالس، وزیر خارجه آمریکا و برادرش آلن دالس، رئیس سازمان «سیا» به واشنگتن رفت، لازم‌الاجرا شد. در خرداد ۱۳۳۲ مصدق در نامه‌ای به آیزنهاور، رئیس‌جمهور آمریکا، از همراهی آن کشور با سیاست‌های خصمانه انگلستان گلایه کرد. غافل از آنکه این نامه چهار روز پس از تشکیل جلسه‌ای در وزارت خارجه آمریکا برای تهیه مقدمات کودتا و براندازی حکومت مصدق به دست آیزنهاور رسید. آیزنهاور نیز پاسخ نامه را تعمدا یک ماه به تأخیر انداخت تا عملیات آژاکس، روال برنامه‌ریزی‌شده خود را طی کند. کودتای دوم بدون مقاومت مردمی و دخالت احزابی چون حزب توده که از قدرت نظامی سازمان افسرانش بهره می‌برد، در عرض چند ساعت به پیروزی رسید و سرلشکر زاهدی نخست‌وزیر شد. از جمله بازوهای اجرای کودتا و کانون‌های مهم مخالفت و توطئه علیه دولت مصدق، نظامیان بودند که در کانون افسران بازنشسته به رهبری فضل‌الله زاهدی هدایت می‌شدند. از دیگر عوامل اجرائی بسیار مهم کودتا چماق‌دارانی بودند که با تحریک افراد ساده و بازاری، تظاهراتی را در کوچه‌ها و خیابان‌ها به راه می‌انداختند و به طرفداری از شاه و دولت زاهدی، شعار سر می‌دادند. این افراد در روز ۲۸مرداد در سبزه‌میدان و خیابان ارگ، پس از بستن بازار، در دسته‌های ۳۰، ۴۰ نفری به بانک‌ها و وزارتخانه‌ها حمله کرده و عکس‌های شاه را به در و دیوار چسباندند و بعد سراغ روزنامه‌های طرفدار دولت مصدق، توده‌ای‌ها و اداره‌ها رفتند و آنها را آتش زدند. این گروه پس از ورود شاه نیز برای مراسم استقبال، پیش‌قدم بودند و او را تا کاخ همراهی کردند. با وجود همراهی آیت‌الله کاشانی با مصدق در جریان ملی‌شدن صنعت نفت که اوج آن به واقعه ۳۰ تیر انجامید، به‌تدریج بین این دو، اختلاف ریشه‌داری روی داد؛ به‌گونه‌ای که وقتی دکتر مصدق تقاضا کرد که لایحه اختیارات او برای شش ماه تمدید شود، این‌بار کاشانی در مقام ریاست مجلس، نامه‌های تندی نوشت و این اختیارات را خلاف قانون اساسی اعلام و به مصدق اعتراض کرد. از دیگر عوامل داخلی کودتای ۲۸مرداد، گروهی از سیاست‌مداران معروف ایرانی و هوادار بریتانیا بودند؛ ازجمله این افراد سیدضیاءالدین طباطبایی بود. پس از سقوط دولت مصدق فعالیت جبهه ملی ممنوع اعلام شد، بسیاری از سران جبهه ملی بازداشت شدند، افرادی مانند فاطمی اعدام و دیگرانی به حبس‌های بلندمدت محکوم شدند. این‌چنین بود که عملا جبهه ملی تا تشکیل جبهه ملی دوم فعالیتی نداشت، ولی برخی از مبارزان که مقاومت در برابر رژیم را ضروری می‌دانستند، نهضت مقاومت ملی را تشکیل دادند و جبهه ملی دوم شکل گرفت که چگونگی شکل‌گیری جبهه ملی دوم و سپس جبهه ملی سوم و فرازوفرودهای این جریان مهم سیاسی در شماره آینده جستار «تحزب در ایران» خواهد آمد.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● **مشکلات مستأجران:** پرداخت اجاره‌خانه و ودیعه آن برای مستأجران کم‌درآمد مشکل بزرگ خانواده‌هاست که باید از سوی مسئولان چاره‌اندیشی شود.

موجرلو

● **حرکت لاکپشتی اتوبوس‌های شرکت واحد:** حداکثر سرعت اتوبوس‌های شرکت واحد ۵۰ کیلومتر تعیین شده است، درحالی‌که ساعت ۶ صبح خیابان‌ها خلوت است، رانندگان باید مقررات را رعایت کنند و این مسئله باعث شده مسافران با تأخیر به مقصد برسند. بهتر نیست صبح زود سرعت اتوبوس‌ها بیشتر شود؟

از مسافران خط بلوار نیکنام - میدان هفتم تیر

● **خدمات فنی بدون نظارت!** خدمات فنی مانند مکانیکی، تعمیر کولر، آبگرمکن و ... از سوی اتحادیه نظارت نمی‌شود و این موضوع موجب سوءاستفاده برخی تعمیرکاران و اجحاف به مشتریان است.

زهره کیخا

● **توسعه فضای سبز:** توسعه فضای سبز و درخت‌کاری نباید فقط در روز درخت‌کاری انجام شود. در شهرهایی مانند تهران که آلودگی هوای بیشتری دارند باید در فواصل گوناگون این کار توسعه یابد تا تهرانی‌ها بتوانند به راحتی نفس بکشند.

محمدسبحان میرزاخانی

● **نازی‌آباد پاتوق معتادان:** بازار دوم نازی‌آباد، محوطه‌ای که به طور زیرزمینی ساخته‌اند به پاتوق معتادان تبدیل شده است. از نیروی انتظامی تقاضای پاک‌سازی محل را داریم.

عبدالحمید حسین‌نیا

● **پیشگیری از دود:** سه‌شنبه‌ها در تهران روز بدون دود نام‌گذاری شده است تا مردم به‌جای وسیله نقلیه شخصی از وسایل نقلیه عمومی و حتی‌الامکان از دوچرخه استفاده کنند. برخی‌ها این موضوع را به فال نیک گرفته و با وسایل نقلیه عمومی و دوچرخه آمدوشد می‌کنند. ای‌کاش برای پیشگیری از آلودگی هوای تهران برای پاسداشت این روز هیچ وسیله نقلیه شخصی‌ای در تهران رفت‌وآمد نکند.

مصطفی پویا

● **گران‌فروشی در برج میلاد:** قیمت آبمیوه و خوراکی‌ها در برج میلاد بیداد می‌کند. دلیل این‌همه افزایش قیمت در این محل چیست. به نظر می‌رسد بازرسان تعزیرات تا به حال برای رسیدگی به تخلف واحدهای صنفی به این مکان مراجعه نکرده‌اند و این مسئله باعث سوءاستفاده برخی از کاسب‌ها شده است.

محمد رجبی

LEON

Since 1960

مجموعه رستوران های لئون

شعبه آبان جنوبی
کریمخان زند، آبان جنوبی
نبش کوچه ورشو
۸۸۹۰۴۶۲۵

شعبه پاسداران
پاسداران، بهستان هشتم
پلاک ۱، برج آبتین، طبقه ۷
۲۲۷۹۱۲۱۹

شعبه سام سنتر
فرشته (فیاضی)
مرکز خرید سام سنتر، طبقه ۸
۲۲۶۵۳۸۴۱

لئون کافه
بزرگراه کردستان
مجتمع آ.اس.پ، پلاک ۳۹
۸۸۶۱۴۹۹۹

www.leon1960.com
/leon.1960